

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE Nr PN.4131.430.2020
Wojewody Warmińsko - Mazurskiego
z dnia 19 listopada 2020 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2020 roku, poz. 713 z późn. zm.) stwierdzam nieważność działu III załącznika Nr 1 do uchwały Nr XXXI/227/20 Rady Gminy Mrągowo z dnia 26 października 2020 roku w sprawie przyjęcia „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół podstawowych mających swoją siedzibę na terenie Gminy Mrągowo”.

UZASADNIENIE

Rada Gminy Mrągowo w dniu 26 października 2020 r. podjęła uchwałę Nr XXXI/227/20 w sprawie przyjęcia „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół podstawowych, mających swoją siedzibę na terenie Gminy Mrągowo”.

Uchwała, w części wskazanej na wstępie, została podjęta z rażącym naruszeniem prawa.

Rada Gminy Mrągowo w § 1 uchwały postanowiła, że przyjmuje „Lokalny program wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół podstawowych, mających siedzibę na terenie Gminy Mrągowo”, stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały. W dziale I i II załącznika Nr 1 do uchwały Rada postanowiła, że tworzy „Lokalny program wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół podstawowych, mających siedzibę na terenie Gminy Mrągowo, adresowany do szczególnie uzdolnionych uczniów. Rada określiła też cele programu. Natomiast w dziale III załącznika Nr 1 do uchwały, Rada określiła formy i tryb realizacji programu.

Zgodnie z art. 90t ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2020 roku, poz. 1327 z późn. zm.), jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. W przypadku przyjęcia tych programów, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego, bez względu na miejsce zamieszkania, **formy i zakres tej pomocy**, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnionych do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

Rada Gminy Mrągowo w dziale III pkt 13 załącznika do uchwały postanowiła: „ustala się maksymalną wysokość stypendium:

- 1) naukowe- **do 1000 zł**
- 2) sportowe- **do 800 zł**
- 3) specjalne- **do 800 zł** ”

W ocenie organu nadzoru takie określenie wysokości stypendium (**do..**) nie wypełnia dyspozycji art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Rada, na podstawie tego przepisu, zobowiązana jest do określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom i młodzieży, formy i **zakresu tej pomocy**, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając, w szczególności przedsięwzięcia, sprzyjające eliminacji barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnionych do pomocy. Ustawodawca nie upoważnił organu stanowiącego, do przekazania tych uprawnień organowi wykonawczemu. Kompetencja, dotycząca określenia wysokości stypendium przysługuje wyłącznie organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego. To rada, jak wynika z treści art. 90t ust. 4 ustawy *o systemie oświaty*, określa formy i zakres tej pomocy. Rada ustala także, czy będzie to pomoc pieniężna, czy rzeczowa oraz **jej zakres, pod pojęciem którego mieści się również wysokość pomocy pieniężnej**. Ustalenie przez Radę Gminy Mrągowo maksymalnej wysokości stypendium naukowego **do 1000 zł**, sportowego **do 800 zł**, specjalnego **do 800 zł**, zwłaszcza przy wprowadzeniu regulacji, że decyzję o przyznaniu stypendium podejmuje Wójt Gminy Mrągowo (pkt 15 załącznika do uchwały), powoduje, że o wysokości stypendium ostatecznie decydować będzie organ wykonawczy gminy. Przepis art. 90t ust. 4 ustawy *o systemie oświaty* nie przyznaje organowi wykonawczemu kompetencji do określenia wysokości stypendiów (Wyrok WSA w Poznaniu z dnia 6 lutego 2019 roku, sygn. akt IV SA/Po1061/18).

Mając powyższe na uwadze, należy przyjąć, że Rada Gminy Mrągowo nie określiła de facto wysokości stypendium, do czego była zobowiązana na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Tym samym, Rada nie wyczerpała dyspozycji tego przepisu, co powoduje nieważność w całości działu III załącznika Nr 1 do uchwały.

Ponadto należy zwrócić uwagę na poniższe kwestie.

W dziale III pkt 6, 7 i 8 załącznika do uchwały Rada postanowiła, że warunkiem ubiegania się o stypendium zarówno naukowe, jak też sportowe i specjalne, jest też co najmniej bardzo dobra ocena z zachowania. Takie postanowienia załącznika do uchwały naruszają prawo. Nie można uzależniać przyznania uczniowi pomocy finansowej, w ramach stypendium za osiągnięcia w nauce, za współzawodnictwo sportowe, czy też za uczestnictwo w festiwalach artystycznych, konkursach plastycznych, strażackich, motoryzacyjnych, od oceny zachowania. Przepis art. 90t ust. 1 ustawy *o systemie oświaty* nie wskazuje na inne kryteria, czy też cechy, które pozwalałyby na rozróżnienie uczniów. Jedynie kategoria bycia uczniem uzdolnionym, posiadającym konkretne osiągnięcia i wyniki w nauce powinna stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Szczegółowe warunki udzielania stypendium powinny tak być ustalone, aby zapewnić realizację wsparcia uczniów uzdolnionych, bez ich różnicowania według innych, niż określone w ustawie kryterium „wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży” – wyrok WSA w Poznaniu z dnia 5 maja 2016 roku, sygn. akt IV SA/Po 207/16 lex 2087581. Warunek udzielania wsparcia, jak ocena z zachowania nie może stanowić przesłanki przyznania pomocy, na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy *o systemie oświaty* - wyrok WSA w Poznaniu z dnia 10 października 2019 r., sygn. akt IV SA/Po 321/19, lex 2729012.

Ponadto, powyższe uwagi odnoszą się również do wzoru wniosku o przyznanie stypendium, stanowiącego załącznik Nr 1 do programu, który również zawiera miejsce na ocenę z zachowania.

Z powyższych względów, należało orzec jak na wstępie rozstrzygnięcia.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

Artur Chojecki